

prima instanță: A. Andronic
instanța de apel: D. Manole, A. Artnăut, E. Fistican
instanța de recurs: T. Chișca-Doneva, I. Druță, I. Bejenaru

dosarul nr. 3rh-21/18

Î N C H E I E R E

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Iurie Bejenaru

examinând cererea de revizuire depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ghervas Maria împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2016, prin care a fost considerat inadmisibil recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

c o n s t a t ă :

La 9 aprilie 2015 Ghervas Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că activează în calitate de judecător din 22 iulie 1987, fiind numită în funcție prin ordinul Ministerului Justiției nr. 56 din 23 iunie 1987 emis în baza informației comitetului executiv raional Sovietic or. Chișinău despre rezultatele alegerilor judecătorilor din 21 iunie 1987.

A menționat că din 11 iulie 2014 deține funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție conform Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 139 din 11 iulie 2014.

Astfel, a afirmat că la momentul actual are o vechime în muncă în calitate de judecător de peste 27 ani, iar prin prisma prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, începând cu 15 ianuarie 2010 beneficiază de pensie în mărime de 80% din salariul de președinte al judecătoriei de sector.

A susținut că în prezent deține funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție și beneficiază de dreptul la recalculul pensiei din salariul funcției deținute.

A reiterat că potrivit Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și anume art. 4 alin. (4) lit. b) în coroborare cu art. 10 privind modalitatea de aplicare a art. 4 din Legea citată, salariul lunar de judecător al Curții Supreme de Justiție este stabilit în cuantum de 5,0 salarii medii pe economie.

Prin urmare, a indicat că salariul de funcție de la 11 iulie 2014 până la 31 martie 2015 a constituit 16 900 lei, iar începând cu 1 aprilie 2015 constituie 18 774 lei.

Respectiv, pensia pentru vechimea în muncă urmează a-i fi calculată începând cu 11 iulie 2014 și pînă la 31 martie 2015 în mărime de 80% din salariul de funcție 16 900 lei și din 01 aprilie 2015 din salariul de funcție - 18 774 lei.

A menționat că în acest sens s-a adresat cu cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale, însă prin răspunsul nr. G-306/15 din 17 martie 2015, pârâțul a refuzat de a-i recalcula cuantumul pensiei din salariul de funcție deținută în prezent, cea ce consideră că este neîntemeiat.

În drept și-a întemeiat cerințele în baza art. 16, 17, 25, 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 32 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 și art. 4,10 al Legii privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013.

A solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei începând cu 11 iulie 2014, conform prevederilor art. 32 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, ținând cont de salariul de funcție în sumă de 16 900 lei până la 31 martie 2015 și în sumă de 18 774 lei începând cu 1 aprilie 2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 acțiunea a fost admisă, fiind obligată Casa Națională de Asigurări Sociale a RM să efectueze recalculul cuantumului pensiei începând cu 11 iulie 2014, ținând cont de salariul de funcție în sumă de 16 900 lei până la 31 martie 2015 și în sumă de 18 774 lei începând cu 1 aprilie 2015.

La data de 10 iulie 2015, Maria Ghervas a depus cerere cu privire la adoptarea unei hotărâri suplimentare.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale a RM să recalculeze cuantumul pensiei Mariei Ghervas ținând cont de salariul de funcție al judecătorului Curții Supreme de Justiție, începînd cu 11 iulie 2014, ținând cont de salariul de funcție în sumă de 16 900 lei până la 31 martie 2015 și în sumă de 18 774 lei începînd cu 1 aprilie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2016 recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM a fost considerat inadmisibil.

La 26 ianuarie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a RM a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2016, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi decizii .

În motivarea cererii de revizuire a indicat că în urma examinării dosarului personal de pensionare a Mariei Ghervas a fost constatat faptul că la 15 ianuarie 2010 i-a fost stabilită pensie pentru vechime în muncă, ca judecător, în mărime de 80 % față de salariul de funcție de președinte al Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, luând în considerație vechimea în muncă, ca judecător de 22 ani 06 luni, cuantumul căreia constituia la 1 martie 2013 – 4 440 de lei lunar.

Astfel, a menționat că la 1 martie 2013 cuantumul pensiei a fost recalculat odată cu majorarea salariilor judecătorilor efectuată prin Legea nr. 37 din 7 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2013 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, reieșind din salariul președintelui Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău și constituia 5 896 de lei lunar.

A comunicat că ulterior, prin Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 cu privire la salarizarea judecătorilor, începând cu 1 ianuarie 2014 a fost majorat salariul judecătorilor. Respectiv, începând cu 1 aprilie 2014, cuantumul pensiei reclamantei Ghervas Maria a fost recalculat, ținându-se cont de majorarea salariului și luându-se în considerație vechimea în muncă ca judecător la momentul stabilirii pensiei (22 ani 06 luni) în baza salariului președintelui Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău de 13 013 lei și constituie în prezent 10 410,40 de lei lunar.

A invocat prevederile art. 32 a Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, potrivit cărora judecătorul care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni a activat în funcția de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55% din salariul mediu lunar, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani – de 3%, dar în total nu mai mult de 80% din salariul mediu lunar. Pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

În acest context, revizuenta a afirmat că s-a produs o eroare de calcul, pentru că în cazul tuturor judecătorilor pensionați din cadrul Curții Supreme de Justiție pensiile au fost recalculat reieșind din salariul de funcție – 16 900 lei (salariul unui judecător CSJ în anul 2014), însă în cazul Mariei Ghervas, Casa Națională de Asigurări al RM a fost obligată să efectueze recalcularea pensiei și din salariul pentru anul 2015 – 18 774 lei, ceea ce este inechitabil față de ceilalți judecători pensionari ai Curții Supreme de Justiție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

După cum rezultă din actele cauzei, revizuenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, a invocat că la

recalcularea pensiei Mariei Ghervas s-a produs o eroare de calcul care creează o situație de inechitate față de ceilalți judecători pensionari a Curții Supreme.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b) CPC, nu a prezentat în susținerea cererii de revizuire nici un act probatoriu.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, indică asupra unor circumstanțe (fapte) necunoscute anterior revizuentului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element indispensabil al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Astfel, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or revizuentul invocând că s-a produs o eroare la recalcularea pensiei, care în opinia sa confirmă circumstanțe esențiale ale pricinii, nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu i-au fost cunoscute aceste date, condiție însă care este direct impusă prin lege.

În circumstanțele relevate se constată că motivele invocate de revizuent nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea încheierii.

Situația de fapt impune de a remarca la capitolul dat că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri sau încheieri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a încheierii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De

aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul Casa Națională de Asigurări Sociale a RM în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci din contra a oferit împrejurări care nu au relevanță.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată prin prisma principiului securității raporturilor juridice.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ghervas Maria împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru